

เข้าใจเงิน เพื่อเรา

นับตั้งแต่จีนมีการเปิดประเทศและปฏิรูประบบเศรษฐกิจมากกว่า 20 ปี เศรษฐกิจจีนมีการเติบโตอย่างรวดเร็วจนเป็นมหาอำนาจทางด้านเศรษฐกิจ โดยจีนกลายเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก และเป็นผู้นำเข้าอันดับสองรองจากสหรัฐอเมริกา การพัฒนาเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดดมิได้มีแต่ด้านผลประโยชน์เพียงอย่างเดียว แต่การพัฒนาดังกล่าวยังแฝงไปด้วยต้นทุน ทั้งความเหลื่อมล้ำของรายได้ ปัญหาสังคม รวมถึงปัญหาสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ดี การพัฒนาประเทศจีนไม่ได้เน้นการพัฒนาเชิงเศรษฐกิจด้านเดียว แต่ทางการจีนยังให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยจะเห็นได้จากการส่งประชาชนและข้าราชการไปศึกษาในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป และญี่ปุ่น เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ระหว่างประเทศ ฝึกการวางแผนในภาพรวม และความคิดเชิงยุทธศาสตร์ ตลอดจนการพัฒนาระบบการศึกษาที่ถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของจีนวิธีหนึ่ง โดยในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา จีนผลิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่า เพื่อรองรับการแข่งขันในเวทีโลก ส่งผลให้จีนมีอัตราเติบโตทางเศรษฐกิจสูงชันมากกว่าร้อยละ 9 รวมถึงมี GDP สูงเป็นอันดับ 2 ของโลก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเศรษฐกิจจะเติบโตอย่างดี แต่จีนกลับประสบกับวิกฤตภายในประเทศได้แก่

1) *ด้านสังคม*: เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำรายได้ระหว่างคนจนและคนรวย ทำให้เกิดช่องว่างทางสังคม เช่น ดึกของห้างสรรพสินค้าที่จำหน่ายสินค้าหรูท่ามกลางชุมชนแออัด สภาพห้องเรียนในเมืองและชนบท รวมทั้งคนที่มีการศึกษาและคนด้อยโอกาส

2) *ความล้มเหลวด้านจริยธรรม*: ซึ่งเป็นหัวข้อที่วิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมากในสังคมออนไลน์ของจีน กรณีเหตุการณ์รถบรรทุกชนเด็ก 2 ขวบ แต่ไม่มีใครบริเวณนั้นให้ความช่วยเหลือ รวมถึงรถที่วิ่งผ่านบริเวณนั้นก็ชนซ้ำ ทำให้เด็กเสียชีวิต

3) *การแข่งขันอย่างไร้ระเบียบ*: เช่น กรณีพบสารปนเปื้อนในนมผงสำหรับเด็ก ส่งผลให้เกิดนิ่วในไตของเด็ก แต่จากผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน พบว่า เหตุการณ์นี้เป็นเหตุการณ์ปกติ ไม่เห็นถึงความคาคหมายของประชาชน เนื่องจากมีเหตุการณ์ลักษณะนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง

4) *ด้านสิ่งแวดล้อม*: เช่น กรณีโครงการเขื่อนสามผา ณ นครฉงชิ่ง เป็นเขื่อนขนาดใหญ่ที่สุดในโลก มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมปริมาณน้ำจากแม่น้ำแยงซีเกียงเพื่อใช้ป้องกันการเกิดอุทกภัย การผลิตกระแสไฟฟ้า ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมเพื่อออกสู่ทะเลจากฉงชิ่งไปเซียงไฮ้ ทำให้ลดต้นทุนค่าขนส่งได้ถึงร้อยละ 66 แต่โครงการนี้ส่งผลกระทบต่อหลายด้าน ทั้งการอพยพประชาชนจำนวน 1.2 ล้านคนออกจากถิ่นกำเนิด 129 อำเภอ โบราณสถานต้องจมอยู่ใต้น้ำ ปัญหาผิวดินถล่ม และการเกิดน้ำเสียและมลพิษในทะเลเนื่องจากน้ำไหลได้ช้า เป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่วนหนึ่งมีสาเหตุจากทัศนคติและค่านิยมทางวัฒนธรรมของจีน อาจสรุปได้ดังนี้

1. *ด้านเป้าหมายสูงสุดของชีวิต*: คนส่วนใหญ่ถูกปลูกฝังให้มีความต้องการเป็นผู้ที่เหนือกว่าคนอื่น

2. *สถานภาพสังคม*: เกิดจากผลตอบแทนจากความพยายามและความทะเยอทะยาน

3. ทักษะคิดต่อผู้อื่น: คนไม่มีความสัมพันธ์กัน คือศัตรูที่ยังไม่เปิดเผย ส่วนคนที่มี ความสัมพันธ์กัน คือ ผู้ที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จได้

4. ด้านเวลา: เวลาเป็นเส้นตรงที่มีจุดเริ่มและสิ้นสุด และความตายเป็นจุดสิ้นสุดของ กาลเวลา ดังนั้น เวลาเป็นสิ่งจำกัด ทุกอย่างต้องรีบเร่งและขวนขวาย เพราะเวลาเท่ากับชีวิต

5. ทักษะคิดต่อทรัพย์สินเงินทอง: เงิน คือ ตัวชี้วัดความสามารถที่เหนือกว่าคนอื่น เป็นสิ่ง อำนวยให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของชีวิต ดังนั้น จึงต้องขยันทำงานหาเงิน ประหยัดคอดออม และสะสมให้ มากที่สุด

6. ทักษะคิดต่อสิ่งแวดล้อม: เชื่อว่ามนุษย์สามารถเอาชนะและควบคุมธรรมชาติได้

รัฐบาลจีนได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว และได้พยายามแก้ไข โดยการปรับเปลี่ยนทัศนคติ ของประชาชน การฟื้นฟูประเพณีวัฒนธรรมเดิมกลับมา อย่างไรก็ตาม หากไทยนำค่านิยมบางอย่างของจีน นำมาปรับใช้ เช่น เวลาเป็นสิ่งจำกัด จึงควรขวนขวายและรีบเร่ง ตรงต่อเวลา ขยันทำงาน ประหยัดคอดออม ซึ่งจะสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วได้

ที่มา: สรุปจากงานสัมมนาวิชาการเรื่อง “พลวัตของจีนต่อประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง” เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ม. แม่ฟ้าหลวง

ส่วนเศรษฐกิจภาค
สำนักงานภาคเหนือ
มกราคม 2556
โทร. 0 5393 1148